

ЛІТАРАТУРА

1. Казаніна, В. Да пытання вызначэння навукова-тэарэтычнага паняцця «артырынак антыкварных твораў мастацтва» / В. Казаніна // Роднае слова. – 2017. – № 11 (359). – С. 89 – 91.

АЎТЭНТЫЧНАСЦЬ У НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ

Аўтэнтычнасць у народнай творчасці (ад *англ.* authentic – сапраўдны) – характарыстыка творчых і мастацкіх праў як часткі наводзін вясковай супольнасці ў яе «матчыным» ландшафце, у спалітаным натуральным самавыяўленні, якое захоўвае рэгіянальныя рысы. Аўтэнтычная народная творчасць Беларусі характарызуецца галоўным чынам устойлівымі якасцямі мясцовага мастацкага стылю, у якім адлюстраваны светапогляд і адаптацыя суполкі да сацыяльнага і прыроднага атачэнняў: *матэрыялам мастацкіх артэфактаў, жанравай наменклатурай, стылем, выканаўчай манерай.* Аўтэнтычнасць народнага мастацтва, вырванае са свайго асяродку, перанесенае ў рынкава-вытворчыя ўмовы, на сцэну ці на іншую этнічную глебу, апрацаванае, звычайна губляе свае становішчы і этнакалагічныя якасці.

ЛІТАРАТУРА

1. Дарашэвіч, Э. Тэорыя фальклору : вучэб.-метад. дапам. / Э. Дарашэвіч; М-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск: БДУКМ, 2016. – С. 11.

ЗБІРАЛЬНІЦТВА АРТЭФАКТАЎ НА ПАДСТАВЕ ФАЛЬКЛОРНЫХ КРЫНІЦ

Збіральніцтва артэфактаў на падставе фальклорных крыніц – адзін з падыходаў у сінгалогіі (ад *англ.* thing – рэч, навука пра пошук кладаў), заснаваны на аналізе паданняў: казак, легенд з мэтай пошуку матэрыяльных каштоўнасцей, пра якія гэтыя крыніцы распавядаюць. Абгрунтаваная ў 1940 годзе англійскім прафесарам Джэральдам Хопкінсам, сінгалогія выкарыстоўвае таксама гісторыка-апісальны, тыпалагічны, марфалагічны метады і прываблівае да сябе ўсё большую ўвагу грамадства. Як сведчыць рэчаіснасць, фальклорныя крыніцы, часам, – даволі надзейны арыенцір для мастацтвазнаўцаў, калекцыянераў і антыквараў. Нават такі прызнаны спецыяліст, як беларускі гісторык і антыквар Валянцін Рабцэвіч, адзначае, што: «Насамрэч такога роду “дакументы” – цалкам важкія, паўнаважныя крыніцы для даследаванняў не толькі ў сферы фалькларыстыкі, але яшчэ археалогіі і нумізматыкі». Ён

канстатуе: «Тэма скарбаў моцна ўладкавалася ў вуснай народнай творчасці, у творах пісьменнікаў і паэтаў, саступаючы па сваёй папулярнасці толькі тэме кахання».

ЛІТАРАТУРА

1. *Рябцевіч, В.* Клады: атрыбуцыя, інтэрпретацыя, класіфікацыя / В. Рябцевіч // Банковский вестник. – 2015. – № 8. – С. 54 – 60.

МАСТАЦКАЕ КАЛЕКЦЫЯНІРАВАННЕ ЭТНАГРАФІЧНЫХ КАШТОЎНАСЦЕЙ

Мастацкае калекцыяніраванне этнаграфічных каштоўнасцей (ад лац. collectio – збіранне, грэч. ethnos – племя, народ, і grapho – пішу) – мэтанакіраванае збіранне прадметаў народнай культуры пэўнага тыпу, якія маюць мастацкую каштоўнасць. Мастацкае калекцыяніраванне імкліва пашырылася ў эпоху Адраджэння ў сувязі з адкрыццём спецыфічнай каштоўнасці твораў мастацтва, а збор этнаграфічных каштоўнасцей – у сувязі з фарміраваннем еўрапейскіх нацый і іх імкненнем да самавызначэння. Магутным стымулам для складання вядомых этнакалекцый сталі Вялікія геаграфічныя адкрыцці, якія пазнаёмілі еўрапейцаў з мастацтвам іншых кантынентаў. Таму з XV – XVII стагоддзяў у Еўропе сталі з’яўляцца грамадскія і прыватныя калекцыі традыцыйных касцюмаў, вышываных тканін, дываноў, абразоў, распісаных вырабаў са шкла, упрыгожванняў і г. д. Сёння калекцыяніраванню этнаграфічных каштоўнасцей цалкам прысвечаны экспазіцыі і зборы шэрагу музеяў: Музей этнамастацтва (Канстанца, Румынія), Усерасійскі музей дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (Масква), Музей сучаснага народнага і самадзейнага мастацтва (Гродна), Веткаўскі музей стараверства і беларускіх традыцый імя Ф. Шклярава (Ветка) і г. д.

ЛІТАРАТУРА

1. *Бернштейн, Б.* Пигмалион наизнанку: К истории становления мира искусства / Б. Берштейн. – М. : Языки славянской культуры, 2002. – С. 7 – 14.

МАСТАЦКАЯ РЭКАНСТРУКЦЫЯ ЭТНАКУЛЬТУРЫ

Мастацкая рэканструкцыя этнакультуры – аднаўленне элементаў аўтэнтычнай традыцыйнай вясковай культуры ва ўмовах урбанізаванага сацыякультурнага працэсу мастацкімі сродкамі на дакументальнай аснове. Спецыялісты выдзяляюць наступныя этапы мастацкай рэканструкцыі: даследчы, арганізацыйна-метадычны, вучэбна-трэнінгавы, прэзентацыйны,